Snaga vjerovanja

Jedna od temeljnih prednosti škole islama u odnosu na sve druge odgojne i psihološke škole koje pripadaju civilizovanom svijetu, jeste to što ona svoj najčvršći oslonac nalazi u vjeri u Jednog Boga. A to je ono čega su lišene druge škole psihologije mimo islama. Danas se učenjaci u svijetu, u svojim naučnim programima, nastoje okoristiti snagama morala, odgoja, savjesti, kulture i sl. Putem svih tih odgojnih i edukativnih programa oni nastoje da oblikuju osobu koja će biti svjesna svojih dužnosti i obaveza. Islam se, također, u svojim odgojnim metodama, u cilju osiguravanja ljudske sreće i odgoja svijesti o svojim dužnostima i obavezama, koristi navedenom metodologijom, ali, povrh toga, posjeduje jedan osoben .program – a to su iman i vjerovanje u Boga

Uticaj imana na garanciju provođenja zakonskih odredbi i izvršenja dužnosti i obaveza jači je od svake druge snage i snažniji je od svakog drugog činioca. Sva sredstva, koja su garant

izvršenja zakonskih normi, mogu u nepovoljnim uvjetima i u suočenostima sa preprekama ostati bez efekta ili, u najmanjem, mogu ostati sa malo efekta. Jedina sila i snaga koja čovjeka na svakom mjestu i u svim prilikama i uvjetima odvraća od kriminala i zločina jeste vjera u Boga. Oni koji zaista obožavaju Boga, na tragu svjetla imana, uvijek su svjesni svojih dužnosti i obaveza i uvijek nastoje da budu pošteni. Oni se bilo u samoći ili pred drugima, u siromaštvu i bogastvu, u zdravlju i bolesti, u sigurnosti i nesigurnosti, u ratu i miru, ukratko – u svim mogućim stanjima – nikada ne udaljavaju od Pravog puta, i nikada ne skreću s puta pravičnosti .i istine

,Jednobošcu ako zlato u naručje prospeš

,ili mu indijski mač pod grlo staviš

,Nadu niti strah on ni od koga nema

.Na tome se jednoštvo temelji i ni na čemu drugom

Djeca s imanom

Stručnjaci psiholozi priznali su u svojim knjigama veliku vrijednost i duboki uticaj vjere u odgojnim procesima. Djeca koja su pod skutima svojih roditelja odgojena u okrilju imana i koja su u djetinjstvu naučena da obožavaju Boga, posjeduju stanovite odgojne prednosti u odnosu na djecu bez vjere. Ona u toku svog daljnjeg života imaju jaču psihu, veću otpornost u odnosu na životne poteškoće, posjeduju veći optimizam i nadu. Jer ona su osobe koje su Uzvišenog Boga neprestano svjesne, upravo zato ne izbjegavaju vršenje svojih dužnosti i ne pokazuju .sklonost ka kršenju tuđih prava i griješenju

Stid i sram predstavljaju važne psihičke činioce, koji mogu biti garant provođenja zakona te sami po sebi mogu biti činioci odvraćanja ljudi od izvjesnog broja grijeha. U svakom društvu postoje nepouzdani i griješni ljudi koji su zatočenici svojih strasti i poriva. Izvršavanje dužnosti i poštovanje zakona i moralnih načela u njihovim očima izgleda bezvrijedno, zato se oni ne libe činjenja bilo kojeg grijeha. Jedina prepreka na putu njihovog bezočnog griješenja jeste stid. Oni se stide ljudi, boje se ljudskih korenja i govorkanja. Oni dobro znaju da će – ako se upuste u neke od svojih nepočudnosti i učine određena nedjela – izazvati napade, prijekor i mržnju ljudi i .da će im život postati tegoban i nepodnošljiv

Imam Sadik, neka je mir na njega, je o stidu i njegovu psihološkom uticaju kazao Mufaddalu: Da nema uticaja stida i srama, ne bi bilo poštivanja gostiju i ne bi se poštivali ugovori. Da nema stida i srama ne bi dolazilo na valjan način do ispunjavanja potreba i postizanja dobra te odbijanja i klonjenja od zla, na dostojan način. Stid nije uticajan samo u vršenju moralnih dužnosti, već se i mnoge zakonske odredbe izvršavaju zbog stida. Jer, kada ne bi bilo stida i straha od prijekora ljudi, neki ljudi ne bi poštivali prava svojih roditelja ni svoje rodbine. Da nije stida i srama amaneti se ne bi vraćali, i neki ljudi se ne bi libili nikakvog razvrata [suprostavljenom čednosti i kreposti.[1

Stid i sram pred javnim mnijenjem, dakle strah od korenja i kritikovanja od strane društva, jedan je od najboljih garanata za pridržavanje zakonskih odredbi u današnjem civilizovanom društvu. Koliko li je samo autoritarnih moćnika, pokvarenih bogataša, momaka i djevojaka koji su se predali strastima i običnih ljudi u društvenoj zajednici koji gaje u sebi nepoćude želje i skloni su udovoljiti svojim nezakonitim prohtjevima i spremni ih upražnjavati u neograničenim količinama, ali se plaše reakcije okoline. Imaju bojazan od ljudske mržnje i odbacivanja. Tada oni okreću leđa svojim pohotama i pokoravaju se zakonu da bi se zaštitili od poplave kritike i omalovažavanja naroda.

---

[1] Biharu-l-envar, sv. 2, str. 25.